

NEWSLETTER

CENTAR ZA AMERIČKE STUDIJE

Vol. 10, septembar 2020.

VESTI

Septembar je protekao u pripremama za novi semestar i za aktivnosti Centra za američke studije u mesecima koji dolaze. Za oktobar smo predvideli dve aktivnosti vezane za američke predsedničke izbore. Istoričar Dejvid Goldfield će 27. oktobra, uz podršku Ambasade SAD, održati onlajn predavanje na temu američkih izbora, s posebnim osvrtom na predsedničku kampanju i uticaju *swing states* na konačne rezultate izbora. O predavaču: https://en.wikipedia.org/wiki/David_Goldfield

Uoči samih izbora, održaćemo i onlajn razgovor sa kolegama sa FPN Milanom Krstićem i Stevanom Nedeljkovićem, koji vode projekat **“Američki izbori 2020”**, Centra za društveni dijalog i regionalne inicijative. Kao eksperti za studije SAD i američke izbore, biće nam odlični sagovornici za osvrt na završnicu predsedničke kampanje i za moguće prognoze. O njihovom projektu i američkim izborima više na: <https://americki-izbori.rs/>

Centar za američke studije će, kao partner Muzeja Jugoslavije, započeti projekat virtualne izložbe **“Jugoslovensko-američki odnosi kroz foto-objektiv”**, zasnovane na bogatoj foto-dokumentaciji Muzeja Jugoslavije.

▲ Tito i Kenedi u Vašingtonu, 17. oktobar 1963. Foto: Muzej Jugoslavije

◀ XV zasedanje Generalne skupštine OUN: sastanak sa predsednikom SAD Dvajtom Ajzenhauerom, Njujork, 22. septembar 1960. Foto: Muzej Jugoslavije

▼ Tito i Jovanka Broz sa Elizabet Tejlor i Ričardom Bartonom na Brionima, 3. jul. 1971. Foto: Muzej Jugoslavije

PREDSEDNIČKI IZBORI

Do predsedničkih izbora u SAD ostalo je tek nešto više od mesec dana. Istraživači javnog mnjenja već neko vreme ispitanicima postavljaju pitanja koje se svode na: Tramp ili Bajden? Rezultati istraživanja daju prednost demokratskom kandidatu. No, primetno je da je poverenje u pouzdanost rezultata anketa poljuljano nakon potpunog promašaja većine prognoza 2016. godine. Za mnoge iznenađujuća pobjeda trenutnog predsednika i republikanskog kandidata Donalda Trampa nad favorizovanom Hilari Clinton stvorila je atmosferu u kojoj je nemoguće znati ishod izbora dok se ne prebroje glasovi u svim saveznm državama.

Predsednik Donald Tramp je u septembru izazvao brojne kritike zbog toga što je priprečio da je spreman da prekrši jedan od temeljnih principa američkog političkog procesa – mirnu tranziciju vlasti. Naime, Tramp tvrdi da je jedini način na koji bi on izgubio novembarske izbore bila prevara. On, unapred, govori kako će ta prevara da bude ostvarena mahinacijom sa glasovima koji će biti poslani poštom. Ovakve Trampove izjave treba posmatrati kao deo njegove strategije za privlačenje birača, jer se zahvaljujući novinarskom radu Boba Vudvorda sada zna da je Tramp još pre eksplozije epidemije koronavirusa u SAD znao koliko je ovaj virus opasan.

Trampa 29. septembra čeka prva od četiri debate u kojoj će sučeliti mišljenje sa protivkandidatom Džoom Bajdenom. Debatu u Klivlendu moderiraće novinar *Foks njuza* Kris Volas. Milioni neodlučnih glasača će upravo na osnovu ubedljivosti nastupa dvojice kandidata odabrati kome bi da povere najodgovornije mesto u državi na naredne četiri godine. Pitanje za debatu zasigurno će biti i treba li sačekati kraj izbornog procesa pre nego što se odredi ko će zameniti Rut Bejder Ginsburg na mestu sudije Vrhovnog suda.

Kako će predsednik postati onaj kandidat koji bude imao više glasova u elektorskom koledžu, brojne su kombinacije država u kojima pobjeda garantuje neophodnih 270 elektorskih glasova. Na interaktivnoj stranici *Fajnenšl tajmsa* možete sami da unesete svoje predviđanje za svaku od država, pa da vidite kome će pripasti pobjeda! Više na:

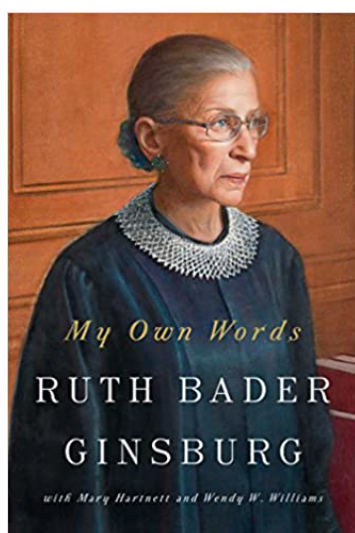
<https://ig.ft.com/us-election-2020/>

PUBLIKACIJE

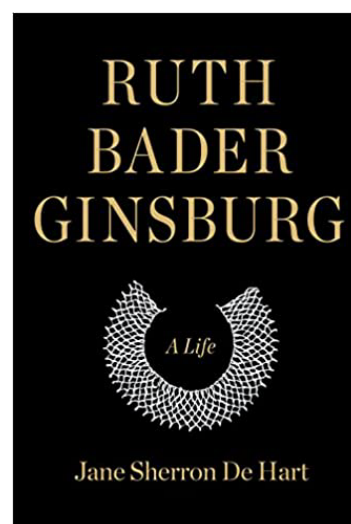
Ruth Bader Ginsburg with Mary Hartnett & Wendy W. Williams, *My Own Words*, New York: Simon & Schuster, 2016.

Nedavno preminula sutkinja Vrhovnog suda Rut Bejder Ginsburg je kao istaknuta pravница i borkinja za jednakost žena još za života privlačila veliku pažnju svojim profesionalnim i političkim delovanjem. Njoj su, sa željom da ih odredi za autorke njene zvanične biografije, prišle Meri Hartnet i Vendi Vilijams, profesorke prava na prestižnom Univerzitetu Džordžtaun. Saradnja tri pravnice nije proizvela klasičnu biografiju, nego zbirku odabranih tekstova popularne RBG, koju prate i kontekstualizuju komentari koautorki. Knjiga je podeljena na pet tematskih celina. Prvo poglavlje knjige posvećeno je ranim tekstovima sutkinje Ginsburg i tekstovima koji jasnije osvetljavaju njenu ličnost. Sledeća dva poglavlja tiču se borbe za žensku ravnopravnost, te se u njemu nalaze eseji koje je sutkinja Ginsburg posvetila istaknutim feministkinjama, kao i tekstovi o pravnom izjednačavanju žena i muškaraca. Knjiga se završava poglavljem u kojima su sabrani važniji tekstovi koje je sutkinja Ginsburg proizvela tokom svoje službe u Vrhovnom sudu, čiji je doživotni član bila od 1993. godine. Zbog toga što sakuplja najvažnija svedočanstva o pogledima Rut Bejder Ginsburg, ova knjiga predstavlja nezaobilazan izvor i zainteresovanim za savremenu borbu za žensku emancipaciju u SAD, i onima koji bi želeli da se bolje upoznaju sa američkim pravosudnim sistemom.

Jane Sherron De Hart, *Ruth Bader Ginsburg. A Life*, New York: Alfred A. Knopf, 2018.

Dok se čeka da pravnice Hartnet i Vilijams napišu posthumnu biografiju Rut Bejder Ginsburg, čitalaštvu je dostupna biografija koju je napisala jedna istoričarka. Naime, Džejn Šeron de Hart, profesorka na Univerzitetu Kalifornije u Santa Barbari, objavila je obimnu biografiju sutkinje Ginsburg dve godine pre njene smrti. Biografija Rut Bejder Ginsburg uklapa se u spektar interesovanja istoričarke, zbog toga što je De Hart specijalizovana za savremenu američku rodnu i žensku istoriju. Ova knjiga u šest poglavlja hronološki prati život sutkinje, od početaka u ekonomski oslabljenom Njujorku 1933. godine, do profesionalnih izazova nastalih 2016, kada je za predsednika izabran Donald Tramp. Autorka je knjigu o životnom i intelektualnom razvoju sutkinje Ginsburg zasnovala na raznovrsnim izvorima: arhivskoj građi, štampi, audio-vizuelnim zapisima i brojnim intervjuima sa RBG i osobama iz njene bliže okoline. Biografija je izrazito bogata faktografijom i zadovoljiće svačiju želju za pojedinostima iz života sutkinje Ginsburg. Biografija *Ruth Bader Ginsburg. A Life* je vredno štivo koje pokazuje koliko se u toku životnog veka jedne žene, delimično zahvaljujući i njoj samoj, uradilo na polju ženske emancipacije u Sjedinjenim Državama. Ona prenosi vrednu poruku koja je bila jasna sutkinji Ginsburg – da nema prave rodne jednakosti bez rekonstrukcije rodni uloga i društvene podrške ženama.

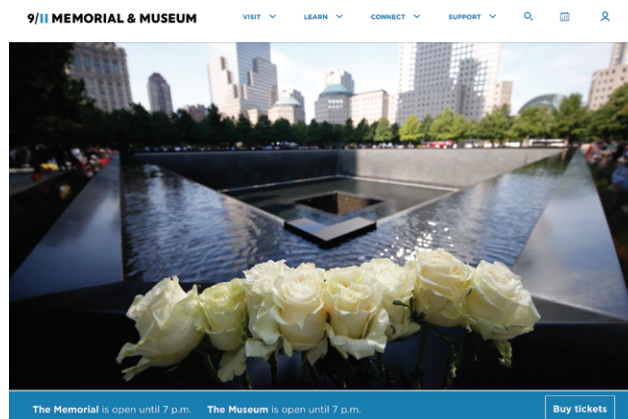

KORISNI LINKOVI

The National September 11 Memorial & Museum

<https://www.911memorial.org/>

Četiri koordinisana napada na Sjedinjene Američke Države 11. septembra 2001, u kojima je stradalo gotovo 3000 ljudi, predstavljaju najtragičniji događaj, ali i prekretnicu u novijoj američkoj istoriji. Tada su srušene impresivne zgrade Svetskog trgovinskog centra u Njujorku, gde se od 2014. nalaze memorijal i muzej posvećen žrtvama stradalim tokom 11. septembra i bombardovanja Svetskog trgovinskog centra 1993. godine. Vebsajt ove institucije posetiocima omogućava uvid u digitalizovane primarne izvore nastale pre i posle 9/11, koje čine transkripti govora i debata državnih zvaničnika, akti i naredbe. Osim zvaničnih državnih dokumenta, koja su od velikog značaja istoričarima, politikolozima i drugim istraživačima, na sajtu se mogu pronaći intervjui preživelih, kao i porodica stradalih tokom napada 11. septembra, čime se rasvetljavaju one najvažnije, priče "običnih ljudi". Profesorima, studentima i učenicima od nemerljivog značaja može biti digitalizovan edukativni material, kao i planovi za realizaciju lekcija o ovom važnom događaju američke istorije.

The Henry Ford Museum of American Innovation

<https://www.thehenryford.org/>

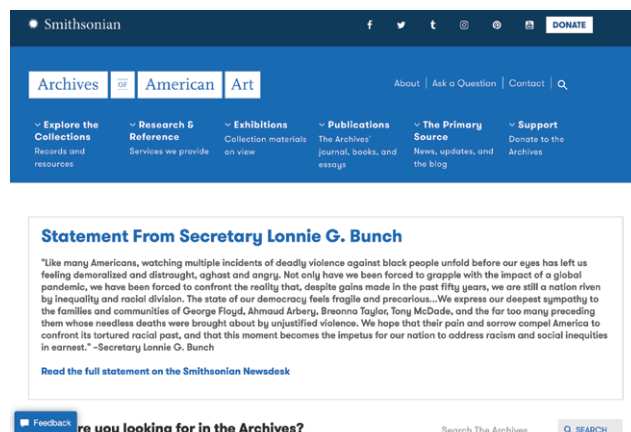
Muzej Henrija Forda, možda najpoznatijeg američkog preduzetnika i vizionara, smešten u Fordovom rodnom gradu Dirbornu u Mičigenu, danas predstavlja jednu od najatraktivnijih privatnih američkih muzejskih zbirki. Fordova lična kolekcija antikvarnih predmeta, koja je prikazivala transformaciju američkog društva od najranijeg perioda do vremena stvaranja vodeće industrijalizovane nacije, prerasla je u impresivan muzej u kome se, između ostalog, danas mogu videti automobil u kome je ubijen Kenedi, autobus u kojem je sedela Roza Parks i prototip helikoptera Igora Sikorskog. U okvirima svoje misije, a oslanjajući se na domete digitalne revolucije, ova institucija nastoji da, putem vebsajta, učini svoje sadržaje transparentnim i vidljivim. Posetioci ovog vebsajta mogu pristupiti velikom broju pretraživih kolekcija digitalizovanih predstava predmeta koji se mogu videti u okviru muzejske postavke, dokumenata, kao i arhivskih snimaka intervjua poznatih pronalazača. Pričom o tehnološkim inovacijama, sadržaj ovog muzeja predstavlja priču o američkoj državi i društvu u celini, a kao takav je od velikog značaja istraživačima iz različitih oblasti.

The Archives of American Art

<https://www.aaa.si.edu/>

Davne 1954. godine prepoznata potreba za dokumentovanjem izvora koji rasvetljavaju istoriju vizuelnih umetnosti u Sjedinjenim Američkim Državama, realizovana je kroz Arhiv američke umetnosti, koji je 1970. godine postao deo najeminentnijeg istraživačkog centra, *Smithsonian Institution*. Bogata kolekcija ovog Arhiva prikazuje 200 godina američke umetnosti i kulture kroz 20 miliona pisama, dokumenata, dnevnika, rukopisa, kritika, dok se među izvorima novijeg datuma mogu pronaći audio i video snimci intervjua umetnika, kritičara i kolekcionara. Koristeći prednosti digitalizacije, vebsajt ove institucije istraživačima i svim zaljubljenicima u američku kulturu i umetnost omogućava pristup raznovrsnom sadržaju koji doprinosi detaljnijem razumevanju života i dela umetnika poput Frida Kalo, Džozefa Kornela i Džeksona Poloka. Osim primarnih izvora, na ovom vebsajtu može se pretraživati sadržaj izložbi priređivanih u prostorijama arhiva u Njujorku i Vašingtonu, zatim relevantne publikacije, novinski i naučni članci, kao i monografije, čime razumevanje američkog kulturnog nasleđa poprima zaokruženu formu.

NAJAVE, KONFERENCIJE I KONKURSI

Mesec italijansko-američke kulture i baštine

Oktobar se u Sjedinjenim Američkim Državama obeležava kao mesec italijansko-američke kulture i baštine (*Italian-American Heritage and Culture Month*), kada se proslavljaju tradicija, kultura i dostignuća oko 18 miliona italijanskih stanovnika SAD-a. Ovaj praznik prvi put je obeležen 1989. godine, a odlučeno je da se proslavlja u oktobru kako bi se podudarao sa Kolumbovim danom (12. oktobar), nacionalnim praznikom koji slavi dolazak italijanskog istraživača Kristofera Kolumba na američki kontinent.

Mesec LGBT istorije

Oktobar se takođe obeležava kao mesec LGBT istorije (*LGBT History Month*) kada se slavi raznolikost među ljudima i istorija pokreta za prava LGBT+ zajednica. Ovaj praznik ustanovljen je 1994. godine, nakon što je nacionalni dan „izlaska iz ormara“ (*National Coming Out Day*), koji se obeležava 11. oktobra, produžen na ceo mesec. U vezi sa ovim važno je napomenuti da su do 2015. godine sve američke savezne države pravno priznale istopolne brakove.

